

UPPSALA
UNIVERSITET

BESLUT

2021-04-20 Dnr UFV 2021/746

Skolverket

Förslag till allmänna råd med kommentarer om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram

Beslut

Härmed beslutas att Uppsala universitet överlämnar bifogat yttrande som sitt svar.

Bakgrund

Uppsala universitet har beretts möjlighet att lämna synpunkter på ovan rubricerad remiss.

Bifogat yttrande har utarbetats av professor Claes Nilholm vid Institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad rektor i närvaro av prorektor Coco Norén och universitetsdirektör Caroline Sjöberg, efter föredragning av utbildningsledare Anna Hagborg. Närvarande därutöver var akademiombudsman Per Abrahamsson och Uppsala studentkårs ordförande Jacob Färnert.

Anders Hagfeldt

Anna Hagborg

Box 256
SE-751 05 Uppsala

Besöksadress:
Dag Hammarskjölds väg 7

Handläggare:
Anna Hagborg

Telefon:
018-471 1492

www.uu.se

anna.hagborg@uadm.uu.se

UPPSALA
UNIVERSITET

YTTRANDE

2021-04-20 Dnr UFV 2021/746

Skolverket

Box 256
SE-751 05 Uppsala

Besöksadress:
Dag Hammarskjölds väg 7

Handläggare:
Anna Hagborg

Telefon:
018-471 1492

www.uu.se

anna.hagborg@uadm.uu.se

Förslag till allmänna råd med kommentarer om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram

Uppsala universitet har beretts möjlighet lämna synpunkter på ovan rubricerad remiss. Yttrande har utarbetats av professor Claes Nilholm vid Institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier.

Övergripande generella synpunkter

Uppsala Universitet ser positivt på att de allmänna råden (SKOLFS 2014:40) omarbetas utifrån de författningsförändringar som genomförts under senare år, erfarenheter från Överklagandenämndens prövning samt granskningar från Skolinspektionen.

De synpunkter som förs fram här ges utifrån de allmänna rådets syfte att ge hjälp till skolors arbete med att stödja elevernas riktning mot utbildningens mål och främja en enhetlig rättstillämpning. Uppsala universitet är generellt positiv till de förändringar som föreslås såsom att dokumentet följer ansvarskedjan för ärenden snarare än processen i handläggningen, att det tydliggörs hur elever och vårdnadshavare ska bli delaktiga i arbetet samt att elevhälsans och den specialpedagogiska kompetensens betydelse lyfts fram.

Vidare är det, inte minst mot bakgrund av forskningen inom området, förtjänstfullt att betydelsen av hälsofrämjande och förebyggande arbete lyfts fram.

Kommentarer och ändringsförslag

Uppsala universitet rekommenderar dock att förtydliganden eller förändringar sker med avseende på följande punkter.

Eftersom en avgörande punkt är att stödja elevernas riktning mot utbildningens mål är det viktigt att tydliggöra vilka dessa mål är. Av skollagen (SFS 2010:80) 1 kap 4 § framgår utbildningsväsendets mål och i skollagen definieras även övergripande mål

UPPSALA
UNIVERSITET

för de olika skolformerna. Vidare identifieras en mycket stor mängd mål i de olika läroplanerna utöver de mål som relaterar till specifika undervisningsinnehåll. Det kan således inte antas att skolorna i sitt arbete har en klar bild över alla mål och prioriteringen mellan dessa vilket alltså skulle behöva tydliggöras. Detta är inte minst viktigt när det gäller att skapa en enhetlig rättstillämpning eftersom det finns anledning tro att frågan om vad som är skolans mål besvaras på olika sätt i olika skolor.

Utöver ett sådant allmänt klargörande behöver det tydliggöras för skolorna i vilken relation det kunskapsmål som identifieras för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd (skollagen 3 kap 5§ och 7§) står i relation till övriga mål för skolan. Det kan vara bra att inledningsvis vara än tydligare med att behovet av extra anpassningar och särskilt stöd är avhängigt den generella kvalitén på undervisningen.

På sid 5 längst upp står det att: ”Det innebär att eleven ska ges stöd, även om hen når de kunskapskrav som minst ska uppnås”. Det behöver tydliggöras om det handlar om elever med funktionsnedsättningar eller elever generellt. 3 kap 2§ i Skollagen som hänvisas till är inte helt klar men syftningen där förefaller vara på alla elever (jfr också sid 11).

Råd till huvudmannen (s 7) implicerar att huvudmannen under vissa omständigheter inte behöver säkerställa att resurser för stödåtgärder finns; dessa omständigheter bör i så fall klargöras.

Sidan 9, sjunde raden nerifrån: meningen blir tydligare om ”om åtgärdsprogram” stryks eftersom det kan tolkas som om bara beviljade beslut kan överklagas.

Erfarenheter visar att det särskilda stödet ofta sätts in för sent eller inte alls. Det är viktigt att tydliggöra indikationer för när extra anpassningar bör övergå till särskilt stöd (till exempel på sid 14)

Relationen mellan lagstiftning och särskilt stöd och extra anpassningar respektive den om nyanlända elever behöver tydliggöras.

Uttrycket ”elever är själva experter på sin skolsituation” kan ändras till ”elever har stor kunskap om sin skolsituation”. Det leder inte till ökad klarhet att använda ordet ”expert” metaforisk här.